

СТАНОВИЩЕ

върху дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен
„доктор”

по професионално направление: 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация

научна специалност: Управление и организация на промишления транспорт (воден транспорт), Шифър 02.14.09

Автор на дисертационния труд: инж. Иглика Красиминова Иванова-Славова

Тема на дисертационния труд: „Оценка на възможностите за прогнозирането на Baltic Dry Index при използването на общодостъпни осреднени данни”

Член на научното жури доц. д-р инж. Николай Любенов Павлов

Технически университет - София, Факултет по транспорта

Настоящото становище е изготвено съгласно заповед № 584/27.07.2022 г. на Ректора на Технически университет - Варна, относно определяне на състава и задълженията на научното жури, както и взетите решения на първото му заседание.

Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем

Baltic Dry Index (BDI) е един от основните показатели за функционирането на корабоплавателния пазар и прогнозирането му представлява интерес за инвеститорите. Използването на подходящи широкодостъпни входни данни и надеждна методика, която има задоволителна точност ще позволи да се прогнозира ефекта от инвестиционни решения за субектите, участващи пряко или косвено на пазара за транспорт на основни суровини. Тези въпроси са разгледани в настоящия дисертационен труд и поради това считам разработвания проблем за актуален.

Общо описание на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 122 страници. Съдържа 16 фигури, 16 таблици и 5 приложения. Цитирани са общо 62 литературни източника, от които 19 на кирилица и 43 на латиница.

В Глава I е обоснована актуалността на проблема, дадено е описание на избрания пазарен сегмент и характерните особености на участниците в него, както и търсенето и предлагането в корабоплаването.

В Глава II е описан трамповия пазар за насипни товари и формите на договаряне в трамповото договаряне. Дадена е структурата и начина на определяне на балтийския индекс BDI. Анализирани са методите за прогнозиране на корабоплавателния пазар. Описана е теорията на регресионния анализ, направен е избор на програмен продукт за осъществяване на изследването и е описан начина за интерпретиране на резултатите.

В Глава III е дадена методика за подбор на подходящи параметри и обхват на данните в тях. Представени са резултатите от проведеното изследване и е направена проверка.

В Глава IV е дадено обобщение на изследването. Направен е направен анализ на получените резултати.

В края на дисертационния труд са дадени основните изводи и са дефинирани приносите.

Приноси на дисертационния труд

Приемам формулировките на докторанта за научно-приложните и приложните приноси на дисертационния труд. Приносите са дефинирани коректно и ясно от автора, както следва:

Научно-приложни приноси:

1. Потвърдена е възможността да се прогнозира и оценява Baltic Dry Index, при използването на осреднени данни от публично достъпни източници с умерено ниво на точност.

2. Определена е методика за подбор на данни за изготвяне на регресионен анализ с относително високи доверителни нива.

Приложни приноси:

1. Потвърдена е способността на MS EXCEL 16 успешно да изготвя прогнози при така заложената методика.

2. Методика с висока надеждност за субекти, които нямат пряко участие на пазара за превоз на сухи насипни товари.

3. Потенциална приложимост на методиката при изследване на други сектори от корабоплавателния пазар.

4. Установена е зависимост между цените на транспортна услуга и на тонаж в корабоплаването, даваща предпоставки за по-нататъшно изследване.

5. Създаден е допълнителен инструмент за прогнозиране и реакция при кризи, подобни на тази от 2008 година.

6. Разработено е комплексно обяснение на механизмите, влияещи върху корабоплавателните пазари при специализирано обучение на студенти и курсисти.

Преценка на публикациите по дисертационния труд

Докторантката е представила 3 научни публикации, свързани с дисертационния труд. Две от тях са самостоятелни, а третата е в съавторство. Представените публикации са по темата на дисертационния труд и отразяват резултати от работата на докторантката в тази област и покриват необходимите наукометрични критерии за ОНС „доктор“.

Мнения, бележки и препоръки

Представеният дисертационен труд представлява едно актуално и завършено научно изследване. Препоръчвам в бъдеще докторантката да се насочи към публикуване в издания, индексирани в световните бази данни.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд отговаря на изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за неговото прилагане, както и на ППОДПОНСДНСД в Технически университет - Варна. Считаю че докторантът е постигнал целите на обучението в образователната и научна степен „доктор“. Това ми дава основание да дам **положителна оценка** на дисертационния труд на тема „Оценка на възможностите за прогнозирането на Baltic Dry Index при използването на общо-достъпни осреднени данни“ и да предложа на уважаемото Научно жури да присъди на инж. Иглика Красиминова Иванова-Славова образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „Управление и организация на промишления транспорт (воден транспорт)“ от професионално направление 5.5 Транспорт, корабоплаване и авиация в област на висшето образование 5. Технически науки.

София, 17.10.2022 г.

Изготвил:

/доц. д-р инж. Н. Павлов/